

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

6^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της την 4^η Μαρτίου 2019 με την εξής σύνθεση: Μαργαρίτα Κανάβα, Πρόεδρος-Εισηγήτρια, Ειρήνη Αψοκάρδου και Απόστολος Σιαπέρας Μέλη.

Για να εξετάσει την από 31.1.2019 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 124/31-1-2019 Προδικαστική Προσφυγή του προσφεύγοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (εφεξής ο «προσφεύγων»), που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη, οδός...», όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του ΤΕΙ ... (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα και κατά της υπ' αριθμ. 37/18.01.2019 απόφασης της Συγκλήτου (εφεξής η «προσβαλλόμενη») με το οποίο εγκρίνεται το υπ' αριθμ. 3/17.01.2018 Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού και

Κατά του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (εφεξής ο «παρεμβαίνων»), που εδρεύει στα Τρίκαλα, οδός..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Με την προδικαστική προσφυγή του, ο προσφεύγων αιτείται την ακύρωση της προσβαλλόμενης κατά το μέρος με το οποίο απορρίφθηκε η προσφορά του.

Με την παρέμβασή του ο παρεμβαίνων επιδιώκει την απόρριψη της προσφυγής και τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια Μαργαρίτα Κανάβα

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο κατά το άρθρο 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ.1 και 2 του Π.Δ. 39/2017, ποσού 3.991,94 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

παράβολο με κωδικό 257440951959 0401 0013, την από 30.1.2019 πληρωμή στην Τράπεζα Πειραιώς και την εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών (περί αυτόματης δέσμευσης) το οποίο και υπολογίζεται με βάση την προϋπολογιζόμενη δαπάνη της σύμβασης σχετικά με την οποία ασκείται η προδικαστική προσφυγή, ήτοι 798.387,10 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

2. Επειδή με την υπ' αριθμ. 3581/15-06-2018 Διακήρυξη η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε δημόσιο ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό άνω των ορίων με αντικείμενο την «Καθαριότητα των χώρων του ΤΕΙ από 1.1.2019 ή από την υπογραφή της σύμβασης έως 31.12.2020», προϋπολογισμού 798.387,10 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής .

3. Επειδή περίληψη της ως άνω διακήρυξης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στις 15-06-2018 στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το δε πλήρες κείμενο της διακήρυξης καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) με ΑΔΑΜ 18PROC003297796 21.06.2018, καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου έλαβε αύξοντα αριθμό 60770.

4. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός ενόψει του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016.

5. Επειδή, η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή έχει ασκηθεί με χρήση του τυποποιημένου εντύπου, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 8 παρ. 2 του Π.Δ. 39/2017 και έχει κατατεθεί εμπροθέσμως στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 31.1.2019 σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 361 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 4 παρ. 1 του Π.Δ. 39/2017 (περ. α'), ήτοι εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης, η οποία έλαβε χώρα μέσω της «επικοινωνίας» του ΕΣΗΔΗΣ στις 21.1.2019

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

6. Επειδή η ιδιότητα του προσφεύγοντος ως συμμετέχοντος στη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης ο οποίος αποκλείστηκε από τη συνέχιση της διαγωνιστικής διαδικασίας, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά, θεμελιώνει, το έννομο συμφέρον του για την άσκηση της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής με την οποία αιτείται την ακύρωση της προσβαλλόμενης, ως προς την απόρριψη της προσφοράς του. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν αναφέρει ρητώς την απόρριψη της προσφοράς του προσφεύγοντος. Ωστόσο, δεδομένου ότι με την προσβαλλόμενη ανακηρύσσεται ο τρίτος κατά σειρά μειοδοσίας παρεμβαίνων ως προσωρινός ανάδοχος και όχι ο προσφεύγων που ήταν δεύτερος σε σειρά κατάταξης, αβίαστα συνάγεται ότι η προσφορά του προσφεύγοντος δεν κρίθηκε αποδεκτή.

7. Επειδή την 4.2.2019 η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής στους συμμετέχοντες, ήτοι σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο, δια μέσω της «επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού- σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017.

8. Επειδή με την υπ' αριθμ. 149/2019 Πράξη της Προέδρου του 6^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής.

9. Επειδή ο παρεμβαίνων κατέθεσε την 14.02.2019, ήτοι εμπροθέσμως, στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού, την με αριθμ. ΑΕΠΠ ΠΑΡ 106/2019 παρέμβασή του σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016 και με προφανές έννομο συμφέρον αιτείται τη διατήρηση ισχύος της επίμαχης απόφασης με την οποία κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά του και αναδείχτηκε προσωρινός ανάδοχος.

10. Επειδή η αναθέτουσα αρχή απέστειλε στην ΑΕΠΠ στις 8.02.2019, ήτοι εμπροθέσμως, σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. β της παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016 τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής.

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

11. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η ως άνω προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 39/2017.

12. Επειδή στον εν θέματι διαγωνισμό συμμετείχαν οκτώ οικονομικοί φορείς μεταξύ των οποίων ο προσφεύγων και ο παρεμβαίνων, οι οποίοι υπέβαλαν τις με αριθμό συστήματος 103158 και 103874 προσφορές τους αντίστοιχα.

13. Επειδή, με την υπ' αριθμ. 26 απόφαση της Συγκλήτου της αναθέτουσας αρχής (Θέμα 2ο) της Συνεδρίασης της 4-10-2018, η οποία γνωστοποιήθηκε σε όλους τους ενδιαφερομένους με ανάρτηση στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού μέσω της «Επικοινωνίας» στις 25-10-2018, αποφασίστηκε η έγκριση των πρακτικών 1 και 2 για τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής-τεχνικής προσφοράς και οικονομικής προσφοράς και, μεταξύ άλλων, η προσωρινή κατακύρωση του διαγωνισμού στην εταιρεία... , με τον προσφεύγοντα να είναι δεύτερος μειοδότης στη σειρά κατάταξης και τον παρεμβαίνοντα να είναι τρίτος στη σειρά κατάταξης.

14. Επειδή με τις υπ' αριθμ. 1176/2018 και 1177/2018 αποφάσεις της ΑΕΠΠ έγιναν δεκτές προδικαστικές προσφυγές του παρεμβαίνοντος και του προσφεύγοντος αντίστοιχα και ακυρώθηκε η υπ' 26/2018 απόφαση της αναθέτουσας αρχής ως προς την αποδοχή της προσφοράς της εταιρείας..... Επιπλέον, ως προς την αποδοχή της προσφοράς του προσφεύγοντος, ως ρητά αναφέρεται στις σκέψεις 65-67 της υπ' αριθμ. 1176/2018 απόφασης της ΑΕΠΠ: «65. Επειδή με τον πρώτο λόγο της υπό εξέταση προσφυγής κατά της προσφορά της δεύτερης παρεμβαίνουσας, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι από τη σύγκριση των οικονομικών προσφορών προκύπτει το παράδοξο ότι η συνολική τιμή της προσφοράς της δεύτερης παρεμβαίνουσας είναι υψηλότερη κατά πολύ από τις προσφορές των λοιπών εταιρειών, συμπεριλαμβανομένης και της δικής της ενώ, παράλληλα, οι επιμέρους ημερήσιες τιμές που αναγράφει είναι χαμηλότερες. Επί αυτού, η δεύτερη παρεμβαίνουσα με την παρέμβασή της ισχυρίζεται ότι η προσφεύγουσα υπολόγισε λιγότερες από τις νόμιμες ημέρες και για το λόγο αυτό εμφανίζεται να προσφέρει χαμηλότερη συνολική τιμή και ότι η οικονομική προσφορά της είναι ορθή. 66. Επειδή,

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, πράγματι η δεύτερη παρεμβαίνουσα προσφέρει χαμηλότερες ημερήσιες τιμές από την προσφεύγουσα αλλά υψηλότερη συνολική τιμή. Επομένως, κατά τα διδάγματα της κοινής λογικής και της πείρας, η οικονομική προσφορά της δεύτερης παρεμβαίνουσας παρουσιάζει ασάφεια ως προς την αντίφαση της συνολικής τιμής της σύμβασης σε σχέση με τις επιμέρους συνολικές ημερήσιες τιμές και σε σύγκριση με τις άλλες προσφορές και η αναθέτουσα αρχή, παρά τα περι αντιθέτου προβαλλόμενα από την προσφεύγουσα, όφειλε σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 102 του Ν.4412/2016 να ζητήσει διευκρινίσεις προκειμένου να διαπιστώσει που οφείλεται αυτή η διαφοροποίηση προτού κάνει αποδεκτή την προσφορά της. Ως εκ τούτου, ο πρώτος λόγος της προσφυγής κατά της προσφοράς της δεύτερης παρεμβαίνουσας πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος κατά το μέρος που αφορά στην αποδοχή της ως άνω προσφοράς από την αναθέτουσα αρχή πριν την παροχή διευκρινίσεων και όχι ως προς την υποχρέωση αυτής να απορρίψει την επίμαχη προσφορά. 67. Επειδή σύμφωνα με τον δεύτερο λόγο της υπό εξέταση προσφυγής κατά της προσφοράς της δεύτερης παρεμβαίνουσας, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι οι προσφερόμενες από αυτήν ημερήσιες τιμές δεν καλύπτουν το εργατικό κόστος επικαλούμενη για δεύτερη φορά την αντίφαση του υψηλότερου συνολικού τιμήματος σε σχέση με την προσφορά της και, παράλληλα, του χαμηλότερου ημερήσιου κόστους. Ωστόσο, η προσφεύγουσα δεν προβάλλει ούτε επικαλείται στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι αφενός οι χαμηλότερες ημερήσιες τιμές οφείλονται σε λανθασμένους υπολογισμούς της δεύτερης παρεμβαίνουσας, ούτε αναφέρει συγκεκριμένη πλημμέλεια στην προσφορά της αλλά ούτε προβάλλει με συγκεκριμένους υπολογισμούς ότι συγκεκριμένη ημερήσια τιμή υπολείπεται του ελάχιστους εργατικού κόστους, αλλά αρκείται στο να επαναλαμβάνει τους ήδη αναφερθέντες ισχυρισμούς της στον πρώτο λόγο, συμπεραίνοντας αυθαίρετα τη μη κάλυψη του ελάχιστου εργατικού κόστους στις ημερήσιες τιμές στην προσφορά της δεύτερης παρεμβαίνουσας. Επομένως, ο δεύτερος λόγος της προσφυγής κατά της προσφοράς της δεύτερης παρεμβαίνουσας πρέπει να απορριφθεί πρωτίστως ως αόριστος και, σε κάθε περίπτωση, ως αναπόδεικτος».

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

15. Επειδή, προς συμμόρφωση με τις υπ' αριθμ. 1176/2018 και 1177/2018 αποφάσεις τις ΑΕΠΠ, η Επιτροπή Διαγωνισμού με το υπ' αριθμ. 3 Πρακτικό εισηγήθηκε την ανάδειξη του παρεμβαίνοντα ως προσωρινού μειοδότη. Με τη δε προσβαλλόμενη απόφαση εγκρίθηκε το εν λόγω Πρακτικό και αποφασίστηκε η συνέχιση της διαγωνιστικής διαδικασίας.

16. Επειδή ο προσφεύγων, αιτείται την ακύρωση της προσβαλλόμενης κατά το μέρος που απορρίφθηκε η προσφορά του διότι: α) η αναθέτουσα αρχή όφειλε, προς συμμόρφωση στην απόφαση της ΑΕΠΠ, να τον καλέσει προς παροχή διευκρινίσεων επί της προσφοράς του, β) κατά παράβαση του άρθρου 102 παρ. 5 του ν. 4412/2016 δεν κλήθηκε να παρέχει εξηγήσεις περί της προσφοράς του, προβαίνοντας στη συνέχεια σε ανάλυση των ισχυρισμών που θα προέβαλε ενώπιον της αναθέτουσας αρχής αν είχε κληθεί για διευκρινίσεις και γ) αναιτιολογήτως η αναθέτουσα αρχή απέρριψε την προσφορά της και δεν εξειδίκευσε καν το λόγο απόρριψης της..

17. Επειδή η αναθέτουσα αρχή στις από 8.2.2019 απόψεις της αναφέρει τα κάτωθι: *«...Η Επιτροπή διενέργειας Ηλεκτρονικού Ανοικτού Διεθνούς Διαγωνισμού με αντικείμενο «Καθαριότητα των χώρων του ΤΕΙ...» κληθείσα από την αναθέτουσα αρχή να απαντήσει στην προσφυγή των συμμετεχόντων στη προκήρυξη (...) ρητά και κατηγορηματικά δηλώνει ότι όλες οι ενέργειες της επιτροπής από την πρώτη συνεδρίαση κινήθηκαν με βάση την προκήρυξη. Έλαβε ως πρωτεύον κριτήριο ανάθεσης την χαμηλότερη τιμή όπως προέβλεπε η προκήρυξη, το συμφέρον του Ιδρύματος αλλά και την προστασία των εργαζομένων που επρόκειτο να απασχοληθούν στο έργο. Η Επιτροπή συμμορφώθηκε στις αποφάσεις (1176/2018 και 1177/2018) της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (Α.Ε.Π.Π). Η άμεση συμμόρφωση στην απόφαση της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (Α.Ε.Π.Π) έπρεπε να είναι σεβαστή από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, δυστυχώς αυτό έγινε μόνο από την πλευρά του ΤΕΙ Θεσσαλίας. Μετά τις αποφάσεις 1176/2018 και 1177/2018 της (Α.Ε.Π.Π), η Επιτροπή πρότεινε προς τη Σύγκλητο του πρώην ΤΕΙ ... για προσωρινή κατακύρωση του διαγωνισμού στην ... σύμφωνα με τον αξιολογικό πίνακα που προέκυψε από τις εν λόγω αποφάσεις 1176/2018 και 1177/2018 της*

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

(Α.Ε.Π.Π). Εισήγηση η οποία έγινε δεκτή από τη Σύγκλητο του πρώην ΤΕΙ ... με την υπ.αρ. απόφαση (37/18-01-2019)» .

18. Επειδή ο παρεμβαίνων ισχυρίζεται τα κάτωθι : «...Η εταιρεία επικαλείται τους όρους της διακήρυξης και συγκεκριμένα της «παρ. 2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά»/ Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών» σχετικά με το ορθό της σύνταξη της οικονομικής της προσφοράς και ότι σημασία έχει η ΚΑΘΑΡΗ ΑΞΙΑ ΑΝΑ ΗΜΕΡΑ (ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ)» και η συνολική τιμή που ανεγράφη στην ηλεκτρονική φόρμα δεν αποτελεί μέτρο σύγκρισης της προσφοράς καθώς «μόνο μέτρο σύγκρισης των προσφορών, σύμφωνα με τη διακήρυξη, ήταν οι ημερήσιες τιμές για κάθε τμήμα (χρονικό διάστημα) του έργου, ενώ η συνολική τιμή εξαρτιόταν από το συνολικό άθροισμα ημερών εργασίας που έλαβε υπόψη της κάθε εταιρία, χωρίς, όμως να ζητείται από τη διακήρυξη ως μέτρο σύγκρισης των προσφορών. Είναι προφανές ότι εφόσον η ... είχε ακριβότερες ημερήσιες τιμές υπολόγισε λιγότερες ημέρες εργασίας για να εξάγει και να διαμορφώσει το συνολικό άθροισμα της προσφοράς της! Άλλωστε, και στη διευκρίνιση της Αναθέτουσας Αρχής που δόθηκε για τον τρόπο υποβολής της οικονομικής προσφοράς επισημάνθηκε ότι η ανάθεση του έργου θα γίνει στον προσφέροντα με τις χαμηλότερες ημερήσιες τιμές.» Η εταιρεία μας δεν ισχυρίστηκε ποτέ ότι μέτρο σύγκρισης των προσφορών αποτελεί η συνολική τιμή, αντίθετα είναι απολύτως κατανοητό και από την διακήρυξη, αλλά και από την διευκρίνιση, την οποία επικαλείται η προσφεύγουσα εταιρεία ότι μοναδικό κριτήριο ανάθεσης αποτελεί η ημερησία τιμή, γι' αυτό άλλωστε όλα τα στοιχεία της οικονομικής μας προσφοράς δίδονται σε ημερήσιες τιμές. Η προσφεύγουσα με τον τρόπο σύνταξης της οικονομικής της προσφοράς ΕΘΕΣΕ η ίδια τη συνολική τιμή ως μετρό σύγκρισης, κατά παράβαση των όρων της Διακήρυξης. Εκ των υστέρων, εκπρόθεσμα και αλυσιτελώς, η προσφεύγουσα επιχειρεί μέσω της προσφυγής της να άρει την εγγενή ασάφεια και παρανομία της οικονομικής προσφοράς της. Συγκεκριμένα, στη διακήρυξη (σελίδα 21) παρ 2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά»/ Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών ορίζονται εκτός όσον αναφέρει η προσφεύγουσα και τα κάτωθι : «Οι συμμετέχοντες

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

οικονομικοί φορείς οφείλουν, σύμφωνα με το άρθρο 68 του Ν.3863/2010, όπως τροποποιήθηκε με το αρθ.22 του Ν.4144/2013, να αναγράφουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων τα εξής :α) Τον αριθμό των εργαζομένων β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο. Τα ανωτέρω στοιχεία, επί ποινή αποκλεισμού, εξειδικεύονται σε χωριστό κεφάλαιο της οικονομικής προσφοράς τους. Στην προσφορά τους οι υποψήφιοι, πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, οφείλουν να επισυνάπτουν στην προσφορά τους αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας, στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι». Οι συμμετέχοντες, άρα, εκτός των ημερήσιων τιμών που κατέθεσαν, έπρεπε να καταθέσουν και τα στοιχεία του άρθρου 68, εκ των οποίων τα α'-στ' τίθενται επί ποινή αποκλεισμού. Από τις αποδεκτές οικονομικές προφορές που κατατέθηκαν προκύπτει ότι η μοναδική εταιρεία η οποία κατέθεσε τα στοιχεία του άρθρου 68 που αφορούν σε εργατικό κόστος και εμπεριέχονται στα στοιχεία α'-στ' που τίθενται επί ποινή αποκλεισμού ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ δηλαδή για τα δυο έτη είναι η προσφεύγουσα όλες οι άλλες συμμετέχοντες κατέθεσαν το εργατικό κόστος ανά ημέρα εργασίας και ανά χρονική περίοδο εργασίας (... ηλεκτρονικό αρχείο με τίτλο: " 004 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ_signed"- ... ηλεκτρονικό αρχείο με τίτλο: " ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΘΡΟΥ 68 " - ... ηλεκτρονικό αρχείο με τίτλο: " ΑΡΘΡΟ 68 ' - SARP A.E.: ηλεκτρονικό αρχείο με τίτλο: " ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ-ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΘΡΟΥ 68"). Η προσφεύγουσα στο ηλεκτρονικό αρχείο " ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΘΡΟΥ 68 " αναφέρει αυτολεξεί «δ) Με βάση τα οικονομικά δεδομένα που ισχύουν κατά το χρόνο κατάρτισης της προσφοράς μας, το συνολικό εργατικό κόστος για δύο έτη που αφορά τις πάσης φύσεως αποδοχές των εργαζομένων, έχει αναλυτικά υπολογιστεί σε 598.194,16€ ε) Στα ανωτέρω ποσά οι αναλογούσες εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές είναι: 163.248,63 €

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

(Συμπεριλαμβανομένων εισφορών υπέρ ΕΛΚΠ)». Γι αυτό άλλωστε στην προσφυγή «Τίτλος αρχείου: " ΠΡΟΣΦΥΓΗ_signed" και ημερομηνία κατάθεσης 3.11.2018» που καταθέσαμε και βάσει της οποίας εκδόθηκε η απόφαση 1176/2018, κάναμε σαφή αναφορά στο ύψος του εργατικού κόστους που δήλωσε η εταιρεία «...» αναφέραμε (σελίδα 17-18)... Στο ηλεκτρονικό αρχείο "2.ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΘΡΟΥ 68" η συνδιαγωνιζόμενη εταιρία και συγκεκριμένα στη σελίδα 6 δηλώνει : «δ) Με βάση τα οικονομικά δεδομένα που ισχύουν κατά το χρόνο κατάρτισης της προσφοράς μας, το συνολικό εργατικό κόστος για δύο έτη που αφορά τις πάσης φύσεως αποδοχές των εργαζομένων, έχει αναλυτικά υπολογιστεί σε 598.194,16€ ε) Στα ανωτέρω ποσά οι αναλογούσες εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές είναι : 163.248,63 € (Συμπεριλαμβανομένων εισφορών υπέρ ΕΛΚΠ)» Το εργατικό κόστος του έργου προκύπτει από την πρόσθεση των μεικτών αποδοχών με τις ασφαλιστικές εισφορές . Άρα η εταιρία ... το συνολικό εργατικό κόστος για δύο έτη το προϋπολογίζει σε 761.442,79€ (598.194,16€ Μεικτα+163.248,63 € Εισφορές Εργοδότη). Συγκρίνοντας το εργατικό κόστος της εταιρίας Δ. Στεφανίδης με τις ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΕΣ ΤΙΜΕΣ όλων των εταιριών (πλην της εταιρίας ... διότι δεν δίνει τιμή για το σύνολο του έργου) Προκύπτουν τα εξής: Α) Εργατικό Κόστος εταιρίας ... 761.442,79€ Συνολική τιμή για δυο έτη της εταιρία μας ... 758.875,00 € . Το εργατικό κόστος της εταιρίας ... είναι ΥΨΗΛΟΤΕΡΟ κατά 2.567,79 από την συνολική τιμή της εταιρίας μας(761.442,79€ Εργατικό Κόστος - 758.875,00 €. Συνολική τιμή} Β) Εργατικό Κόστος εταιρίας ... 761.442,79€ Συνολική τιμή για δυο έτη της εταιρία ... 768.500,00 €. Το εργατικό κόστος της εταιρίας ... είναι ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΟ μόλις κατά 7.051,21 από την συνολική τιμή της εταιρίας ΝΗΡΗΙΔΑ (768.500,00 €. Συνολική τιμή - 761.442,79€ Εργατικό Κόστος) Γ)Εργατικό Κόστος εταιρίας ... 761.442,79€ Συνολική τιμή για δυο έτη της εταιρία ... 772.796,64 € Το εργατικό κόστος της εταιρίας ... είναι ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΟ μόλις κατά 11.353,85 από την συνολική τιμή της εταιρίας ... (772.796,64 € Συνολική τιμή - 761.442,79€ Εργατικό Κόστος). Προκύπτει από τα ανωτέρω ότι οι ημερήσιες τιμές ανά περίπτωση που δίνει η εταιρία είναι αδύνατων να καλύπτουν το εργατικό κόστος που η ίδια η εταιρία έχει

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

προϋπολογίσει και δηλώνει στα στοιχεία του άρθρου 68 ηλεκτρονικό αρχείο "2.ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΘΡΟΥ 68". »Η εταιρεία ... είναι άρα η μοναδική εταιρεία, που κατέθεσε τα ποσά των αποδοχών και των εισφορών, στα πλαίσια των στοιχείων του άρθρου 68 επί συνόλου για τα δυο έτη και για όλες χρονικές περιόδους παρότι γνώριζε και επικαλείτο προς υπεράσπιση της ορθότητας της οικονομικής της ότι η ανάθεση θα γίνει στη χαμηλότερη ημερήσια τιμή. Το σύνολο των αποδοχών και ασφαλιστικών εισφορών που δηλώνει στα στοιχεία του άρθρου 68 δεν δύνανται να τροποποιηθούν δηλαδή θα πρέπει να αποδείξει την ορθότητα των υπολογισμών των ημερήσιων τιμών του συνολικού τιμήματος για δύο έτη, καθώς και του εργατικό κόστος που δηλώνει στα στοιχεία του άρθρου 68 και ανέρχεται σε 761.442,79€ ... 1^{ον} Η προσφεύγουσα παραθέτει την ανάλυση ημερήσιου εργατικού κόστους ανά χρονική περίοδο. Στην προσφορά της και συγκεκριμένα στα στοιχεία του άρθρου 68 είχε δηλώσει αποδοχές και ασφαλιστικά για το σύνολο, δηλαδή για 2 έτη. 2^{ον} Αναλύει το σύνολο των ημερών για τα δύο έτη σύμφωνα με τις οποίες υπολόγισε την συνολική του οικονομική προσφορά και τις οποίες προσδιορίζει :α) για το ΤΕΙ σε 450 μέρες β) για τις φοιτητικές εστίες σε 571 ημέρες γ) διάστημα 11-7- 31/8 30 ημέρες. Εάν η προσφεύγουσα έχει συντάξει κατ' αυτόν τον τρόπο την οικονομική της προσφορά, εάν δηλαδή τα στοιχεία στα οποία βασίστηκε για να συντάξει την οικονομική της προσφορά, είναι το ημερήσιο εργατικό κόστος, που υπολογίζει και δηλώνει εντός της προσφυγής της, και οι ημέρες που αναλύει και δηλώνει εντός της προσφυγής της, τότε το εργατικό κόστος που θα προκύψει από τον πολλαπλασιασμό των ημερών με το ημερήσιο εργατικό κόστος, που δηλώνονται με την προσφυγή της για να αιτιολογήσει την ορθότητα της οικονομικής της προσφοράς, θα δώσει ως , συνολικό εργατικό κόστος που έχει δηλώσει στα στοιχεία του άρθρου 68 το ποσό των 761.442,79€. [...]

Διαπιστώνουμε ότι το εργατικό κόστος που προκύπτει από τα οικονομικά δεδομένα που ισχυρίζεται η προσφεύγουσα ότι χρησιμοποίησε για τη σύνταξη της οικονομικής της προσφοράς είναι κατά 80.000,00€ μικρότερο από αυτό που είχε δηλώσει στα στοιχεία του άρθρου 68 στα πλαίσια του διαγωνισμού. Αυτό οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η προσφεύγουσα παραθέτει μία ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΗ

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

ανάλυση εργατικού κόστους από αυτή που χρησιμοποίησε για τη σύνταξη της οικονομικής της προσφοράς για να αποδείξει ότι α) το εργατικό κόστος καλύπτεται από τις ημερήσιες τιμές που δηλώνει β) οι ημερήσιες τιμές είναι σε συνάφεια με τη συνολική, προσφερόμενη τιμή Προκύπτει αβίαστα ότι η προσφεύγουσα δεν χρησιμοποίησε τα οικονομικά δεδομένα που ισχυρίζεται με την προσφυγή της για την εύρεση της ημερήσιας, αλλά και της συνολικής τιμής, που έθεσε, και δεν συνάδουν οι ημερήσιες τιμές με το εργατικό κόστος που δηλώνει και με την συνολική τιμή που δηλώνει. Και σε καμία περίπτωση με τους ισχυρισμούς της δεν αποδεικνύει την ορθότητα της οικονομικής της προσφοράς. Η προφορά της είναι συνεπώς αόριστη, ασαφής, παραβαίνουσα τους όρους της Διακήρυξης και ως εκ τούτου απορριπτέα. Κατόπιν, παραθέτει ένα συγκριτικό υπολογισμό με τις τελικές τιμές ανά ημέρα που προσέφερε και με τις τελικές τιμές ανά ημέρα που προσέφερε η εταιρεία μας. Και καταλήγει στο τέλος στο συμπέρασμα ότι αν είχε κληθεί να παρέχει διευκρινήσεις θα είχε παράσχει όλες τις απαραίτητες διευκρινίσεις για να τεκμηριώσει τη σαφήνεια της οικονομικής προσφοράς της .(προσφυγή σελίδα 19) ... Η εταιρία Δ. Στεφανίδης ΕΕ προσπαθώντας να αποδείξει ότι η οικονομική προσφορά του είναι σαφής και δεν έχει πλημμέλειες και για να καταδείξει ότι το συνολικό τίμημα εξαρτάται από το πόσες ημέρες υπολόγισε ο κάθε συμμετέχοντας, υπολογίζει με τις ημέρες των 2 ετών (που ισχυρίζεται ότι χρησιμοποίησε για τη σύνταξη της οικονομικής της προσφοράς) και με τις ημερήσιες τιμές που έχει προσφέρει τη συνολική τιμή για δυο έτη, αντίστοιχα το ίδιο πράττει και για την οικονομική προσφορά της εταιρείας μας. Δεν ισχυριστήκαμε ποτέ ότι το συνολικό τίμημα αφού δίνουμε τιμή δεν ημέρας εξαρτάτε από το πόσες ημέρες θα υπολογίσει για το σύνολο του έργου . Το ΤΕΙ Θεσσαλίας κάνει σαφές μέσα από τους όρους της διακήρυξης ότι ο ανάδοχος θα αμείβεται για όσες ημέρες παρέχει υπηρεσίες. Η πλημμέλεια ή ασάφεια και τέλος η μη κάλυψη του εργατικού κόστους ανά ημέρα εργασίας που υποστηρίζουμε ότι έχει η οικονομική προσφορά της εταιρίας Δ. Στεφανίδης ΕΕ. Εξαρτάται όμως απόλυτα με την ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΤΟΥ ΤΙΜΗ .Η εταιρία μας όντων υπολόγισε λιγότερες ημέρες για να βγάλει το συνολικό κόστος που δήλωσε το ίδιο πράξανε βέβαια και όλοι οι άλλοι συμμετέχοντες γι' αυτό και η οικονομική της

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

προσφεύγουσας είναι η χαμηλότερη ανά ημέρα και η υψηλότερη για το σύνολο. Το ότι η εταιρία μας υπολογίσαμε λιγότερες ημέρες είχε να κάνει αποκλειστικά με την κάλυψη του εργατικού κόστους. Δηλαδή για την πρώτη περίπτωση που αφορά την καθαριότητα την καθαριότητα για το χρονικό διάστημα από 1/9-10/7 για όλους τους χώρους των ΤΕΙ (Λάρισα, Καρδίτσα, Τρίκαλα) και Εστίες Καρδίτσας . Εντός του διαστήματος 1/9-10/7 υπάρχουν οι υποχρεωτικές αργίες που δεν θα παρέχονται υπηρεσίες και άρα δεν θα πληρωθούν από το ΤΕΙ Θεσσαλίας . Η εταιρία όμως θα πρέπει να τις πληρώσει στους εργαζόμενους που θα απασχολεί . Γι αυτό και υπολογίσαμε το κόστος των επισήμων αργιών και το επιμερίσαμε στις πραγματικές ημέρες εργασίας (στο τέλος της παρέμβασης καταθέτουμε ανάλυση εργατικού κόστους) Η εταιρία Δ. Στεφανίδης ΕΕ σελίδα 18 της προσφυγής της αναφέρει ότι για τα δυο έτη υπολόγισε 450 ημέρες αφαίρεσε δηλαδή τις εργάσιμες ημέρες για το χρονικό διάστημα 11/7- 31 τις οποίες προσδιόρισε 73 ημέρες για τα δύο έτη (Για το έτος 2019 Δευ-Πα από 11/7 έως 31/8 είναι 37 ημέρες Για το έτος 2020 Δευ-Πα από 11/7 έως 31/8 είναι 36 ημέρες) Στις 450 ημέρες όμως που υπολογίζει είναι και οι υποχρεωτικές αργίες τις οποίες δεν θα πληρωθεί από το ΤΕΙ και προσφεύγων θα πρέπει να πληρώσει και από κανένα σημείο των ημερήσιων αναλύσεων που έχει παράθεση δεν προκύπτει ότι έχει επιμερίσει το κόστος των αργιών στις πραγματικές ημέρες εργασίας. ΑΡΑ ΟΤΑΝ Η ΠΡΟΣΦΕΥΓΟΥΣΑ ΔΙΝΕΙ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ ΑΛΛΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΕΙ ΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΕΝΔΙΚΤΙΚΟ. Επίσης ΔΕΝ μπορεί να υπάρχει σύγκριση των τιμών που προσέφερε η εταιρία μας με τις τιμές που προσέφερε η προσφεύγουσα διότι στην προσφορά μας όταν μειώνεται η αυξάνεται η συνολική μας τιμή ανάλογα μειώνεται η αυξάνεται και το εργατικό κόστος που έχουμε δηλώσει . Αντίθετα όσο και να μειωθεί η αυξηθεί η συνολική προσφορά της προσφεύγουσας το εργατικό κόστος που έχει δηλώσει παραμένει το ίδιο. Ο ισχυρισμός άρα της προσφεύγουσας ότι η συνολική τιμή είναι ενδεικτική μπορεί να έχει εφαρμογή σε όσους προσδιόρισαν το εργατικό κόστος ανά ημέρα εργασίας και όχι για το σύνολο του έργου όπως η προσφεύγουσα. Η προσφεύγουσα δεν αιτιολόγησε τις

προσφερόμενες ημερήσιες τιμές και ημερήσια η ανάλυση εργατικού κόστους που παρέθεσε εάν πολλαπλασιάσει με τις ημέρες που ίδια ισχυρίζεται ότι χρησιμοποίησε οδηγεί σε τελείως διαφορετικό εργατικό κόστος από ότι δηλώνει στην προσφορά της. Αποτελεί πάγια νομολογία ότι η οικονομική προσφορά των διαγωνιζομένων πρέπει να είναι σαφής ώστε να είναι δυνατό να ελεγχθεί το ύψος της οικονομικής προσφοράς σε σχέση με το αντικείμενο της υπηρεσίας: «Ο ν. 3863/2010 «Νέο ασφαλιστικό σύστημα και συναφείς διατάξεις, ρυθμίσεις στις εργασιακές σχέσεις» (ΦΕΚ Α' 115) ορίζει στο άρθρο 68, ότι «1. Όταν το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), (...) οι φορείς και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις, αναθέτουν ή προκηρύσσουν διαγωνισμό για παροχή υπηρεσιών καθαρισμού ή φύλαξης, οφείλουν να ζητούν από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής: α) Τον αριθμό των εργαζομένων. β) Τις ημέρες και ώρες εργασίας. γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι. δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων. Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή φύλαξης (εργολάβοι) πρέπει, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. (...). 2. Στη σύμβαση που συνάπτουν οι υπηρεσίες, οι φορείς (...) της παραγράφου 1 με τους εργολάβους περιλαμβάνονται τα στοιχεία α' έως στ' της προηγούμενης παραγράφου καθώς και ειδικός όρος για την εφαρμογή των διατάξεων της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου. Όταν δεν αναγράφονται τα ανωτέρω στοιχεία και όροι, η σύμβαση ακυρώνεται και απορρίπτεται η δαπάνη πληρωμής. (...)». Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγεται ότι στις διακηρύξεις των δημοσίων διαγωνισμών για την παροχή υπηρεσιών καθαρισμού απαιτείται να ζητείται από τους εργολάβους η αναφορά των στοιχείων α' έως στ' της παρ. 1 του άρθρου 68 του νόμου αυτού,

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο. Η αναγραφή των στοιχείων αυτών, η οποία αποσκοπεί στον έλεγχο από την αναθέτουσα αρχή ότι διασφαλίζονται τα εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων στις εταιρείες που παρέχουν τις υπηρεσίες αυτές (βλ. σχετικώς την αιτιολογική έκθεση του νόμου), είναι υποχρεωτική και σε περίπτωση έλλειψής τους επιφέρει τον αποκλεισμό του υποψηφίου αναδόχου (πρβλ. Ελ. Συν. απόφ. VI Τμ. 2653,1664/2012, 2092/2011)» (63/2013 ΕΣ, Ζ' ΚΛΙΜΑΚΙΟ-ΠΡΑΞΗ). Τέλος, το αίτημα της προσφεύγουσας για κλήση προς παροχή διευκρινίσεων από την αναθέτουσα αρχή, δεν θα μπορούσε να γίνει δεκτό, εφόσον η αποδοχή του θα συνιστούσε, ενόψει και της τυπικότητας που διέπει τη διαδικασία διεξαγωγής των δημοσίων διαγωνισμών (και ιδίως τον τρόπο συντάξεως των προσφορών), που σκοπό έχει την εξασφάλιση της διαφάνειας και της ισότητας των διαγωνιζομένων, ανεπίτρεπτη αλλοίωση, εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής, του περιεχομένου υποβληθείσας οικονομικής προσφοράς (Ε.Α. του ΣτΕ 194/2011, 970/2010, 877/2006,351/2005). Κατόπιν αυτών η απόρριψη της προσφοράς της προσφεύγουσας χώρησε νομίμως, όλα δε τα περί του αντιθέτου επαναλαμβανόμενα με την κρινόμενη προσφυγή δεν πιθανολογούνται σοβαρά ως βάσιμα».

19. Επειδή, το άρθρο 18 του Ν. 4412/2016 ορίζει τα εξής: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων. Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων. 2. Κατά την εκτέλεση των δημόσιων συμβάσεων, οι οικονομικοί φορείς τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α'. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους. 3. Οι ανάδοχοι δημοσίων συμβάσεων εντάσσονται κατά προτεραιότητα στα προγράμματα επιθεωρήσεων και ελέγχων του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.), σύμφωνα με το π.δ. 113/2014 (Α' 180) και του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων, σύμφωνα με το π.δ. 100/2014 (Α' 167), εφόσον πληρούν τα ειδικότερα κριτήρια που ορίζονται στις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία των υπηρεσιών αυτών.

4. Η υποχρέωση της παραγράφου 2: (α) επισημαίνεται στα έγγραφα της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 53 και (β) αποτελεί ειδικό όρο της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 130.5. Η αθέτηση της υποχρέωσης της παραγράφου 2 συνιστά σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα του οικονομικού φορέα κατά την έννοια της περίπτωσης θ' της παραγράφου 4 του άρθρου 73, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στις κείμενες διατάξεις. Ειδικά, κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, ως σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα νοούνται ιδίως τα προβλεπόμενα στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 (Α' 115)».

20. Επειδή το άρθρο 53 του Ν. 4412/2016 ορίζει τα εξής: «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών.

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

2. Τα έγγραφα της σύμβασης, πλην της προκήρυξης σύμβασης του άρθρου 63 και της προκαταρκτικής προκήρυξης του άρθρου 62 σε περίπτωση που χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού, περιέχουν ιδίως:

[...]ζ) τους απαραίτους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς,

ιη) όλους τους ειδικούς και γενικούς όρους για την εκτέλεση της σύμβασης, ιδίως δε την υποχρέωση της παρ. 2 του άρθρου 18 και τους όρους πληρωμής, [...]».

21. Επειδή το άρθρο 91 του ν. 4412/2016 ορίζει τα εξής : «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαραίτων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης.

β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102.

γ) Για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 102.

δ) Η οποία είναι εναλλακτική προσφορά, αν τέτοια δεν επιτρέπεται ή, αν επιτρέπεται, δεν πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις των εγγράφων της σύμβασης.

ε) Η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλει δύο ή περισσότερες προσφορές εκτός αν επιτρέπεται η υποβολή εναλλακτικής προσφοράς. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 73 και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων.

στ) Προσφορά υπό αίρεση.

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

ζ) Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου, μελέτης ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών στις περιπτώσεις α' και β' της παρ. 2 του άρθρου 95.

η) Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών ή γενικών υπηρεσιών, προσφορά η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής, χωρίς αυτό να προβλέπεται από τα έγγραφα της σύμβασης ή, εφόσον στα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται η κατάθεση δειγμάτων, η μη προσήκουσα κατάθεση τους.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται αναλόγως στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης των αιτήσεων συμμετοχής στην κλειστή διαδικασία, τη διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου, στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση ή στη σύμπραξη καινοτομίας.

22. Επειδή, το άρθρο 92 του ν. 4412/2016, ορίζει ότι : «5. Ειδικά κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης και ανεξάρτητα από το είδος της διαδικασίας που επιλέγεται από την αναθέτουσα αρχή:

α) η αναθέτουσα αρχή, ζητά από τους οικονομικούς φορείς να αναφέρουν υποχρεωτικά στα έγγραφα της σύμβασης, στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τις πληροφορίες/στοιχεία των σημείων α' έως στ' της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 και

β) οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, στην προσφορά τους να περιλαμβάνουν τις πληροφορίες/στοιχεία της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010».

23. Επειδή το άρθρο 102 του Ν. 4412/2016 ορίζει τα εξής : «1. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη.

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, ιδίως δε παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελής σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74), μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα, υποχρεωτικά ή μη, που θεσπίζονται με νόμο, κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση, κατά το πρώτο εδάφιο, δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί.

3. Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης.

4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες να διευκρινίσουν, μέσα σε εύλογη προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής πρόσκλησης, το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς που έχουν υποβάλει, αν περιέχει ασάφειες ή σσονος σημασίας ατέλειες, επουσιώδεις παραλείψεις ή πρόδηλα τυπικά ή υπολογιστικά σφάλματα που η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι μπορεί να θεραπευθούν. Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη αλλοίωση της προσφοράς και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στη συγκεκριμένη προσφορά σε σχέση με τις λοιπές.

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

5. Η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων στον προσφέροντα ή υποψήφιο, σύμφωνα με τις υποπαραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για την αναθέτουσα αρχή, αν επίκειται αποκλεισμός του από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς».

24. Επειδή στο άρθρο 346 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των περιπτώσεων α΄ και β΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και να ζητήσει προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 367 ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα, σύμφωνα με το άρθρο 368».

25. Επειδή στο άρθρο 360 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι : «1. Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής.

2. Η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση των ένδικων βοηθημάτων του Τίτλου 3 κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων των αναθετουσών αρχών.

3. Δεν επιτρέπεται η άσκηση άλλης διοικητικής προσφυγής κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων της αναθέτουσας αρχής κατά τη διαδικασία της ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων εκτός από την προδικαστική προσφυγή της παραγράφου 1».

26. Επειδή στο άρθρο 367 του ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Η ΑΕΠΠ αποφαινεται αιτιολογημένα επί της βασιμότητας των προβαλλόμενων

πραγματικών και νομικών ισχυρισμών της προσφυγής και των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής και, σε περίπτωση παρέμβασης, των ισχυρισμών του παρεμβαίνοντος και δέχεται (εν όλω ή εν μέρει) ή απορρίπτει την προσφυγή με απόφασή της, η οποία εκδίδεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την ημέρα εξέτασης της προσφυγής. 2. Επί αποδοχής προσφυγής κατά πράξης ακυρώνεται ολικώς ή μερικώς η προσβαλλόμενη πράξη, ενώ επί αποδοχής προσφυγής κατά παράλειψης, ακυρώνεται η παράλειψη και η υπόθεση αναπέμπεται στην αναθέτουσα αρχή για να προβεί αυτή στην οφειλόμενη ενέργεια. 3. Οι αναθέτουσες αρχές υποχρεούνται να συμμορφώνονται με τις αποφάσεις της ΑΕΠΠ. [...]»

27. Επειδή οι σχετικοί όροι της διακήρυξης ορίζουν τα εξής : «[...]

2.3 Κριτήρια Ανάθεσης

2.3.1 Κριτήριο ανάθεσης Κριτήριο ανάθεσης της Σύμβασης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής.

2.4 Κατάρτιση - Περιεχόμενο Προσφορών

2.4.1 Γενικοί όροι υποβολής προσφορών

Οι προσφορές υποβάλλονται με βάση τις απαιτήσεις που ορίζονται στο Παραρτήματα I και II της Διακήρυξης για όλες τις περιγραφόμενες υπηρεσίες ανά ημέρα.

Δεν επιτρέπονται εναλλακτικές προσφορές.[...]

2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών

Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται σύμφωνα με τον Πίνακα του Παραρτήματος IV της διακήρυξης:

Η προσφορά τους θα πρέπει να κατατεθεί σύμφωνα με το Υπόδειγμα Εντύπου Οικονομικής Προσφοράς (Παράρτημα IV), ψηφιακά υπογεγραμμένη.

Οι υποψήφιοι πρέπει να υποβάλουν ηλεκτρονικά την οικονομική τους προσφορά για την υλοποίηση του συνόλου των υπηρεσιών του παρόντος διαγωνισμού, που θα αποτελεί και την αμοιβή του Αναδόχου για την παροχή των υπηρεσιών του στην Αναθέτουσα Αρχή.

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

Οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς οφείλουν, σύμφωνα με το άρθρο 68 του Ν.3863/2010, όπως τροποποιήθηκε με το αρθ.22 του Ν.4144/2013, να αναγράφουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων τα εξής :

- α) Τον αριθμό των εργαζομένων
- β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας
- γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι
- δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων
- ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά
- στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο.

Τα ανωτέρω στοιχεία, επί ποινή αποκλεισμού, εξειδικεύονται σε χωριστό κεφάλαιο της οικονομικής προσφοράς τους.

Στην προσφορά τους οι υποψήφιοι, πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, οφείλουν να επισυνάπτουν στην προσφορά τους αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας, στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι

A. Τιμές

Η τιμή δίνεται σε ευρώ ανά ημέρα και για το σύνολο του διαγωνισμού.

Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή των υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης

Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου 3% και στην επ'αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ 20%.

Επισημαίνεται ότι το εκάστοτε ποσοστό Φ.Π.Α. επί τοις εκατό, της ανωτέρω τιμής θα υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα.

Οι προσφερόμενες τιμές είναι σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και δεν αναπροσαρμόζονται.

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: α) δεν δίνεται τιμή σε ΕΥΡΩ ή που καθορίζεται σχέση ΕΥΡΩ προς ξένο νόμισμα, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 και γ) η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της σύμβασης που καθορίζεται από την αναθέτουσα αρχή [...]

2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών

Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών) , 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας,

β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας διακήρυξης,

γ) για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας και το άρθρο 102 του ν. 4412/2016,

δ) η οποία είναι εναλλακτική προσφορά,

ε) η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλλει δύο ή περισσότερες προσφορές. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της παραγράφου 2.2.3.4 περ. γ της παρούσας (περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016) και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων.

ζ) η οποία είναι υπό αίρεση,

η) η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής,

θ) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσης διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης.[...]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ, Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ – Περιγραφή των χώρων του ΤΕΙ Θεσσαλίας [...]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV – Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς

Η οικονομική προσφορά του υποψηφίου αναδόχου πρέπει να υποβληθεί σύμφωνα με το υπόδειγμα του παρακάτω πίνακα και για το σύνολο των περιπτώσεων:

A/A	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΑΝΑ ΗΜΕΡΑ	ΚΑΘΑΡΗ ΑΞΙΑ ΑΝΑ ΗΜΕΡΑ (ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ)	ΦΠΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑ ΗΜΕΡΑ (ΜΕ ΦΠΑ)
1	Καθαριότητα όλων των χώρων ΤΕΙ ... συμπεριλαμβανομένων και των Φοιτητικών Εστιών σε ... για το χρονικό διάστημα από 1/9-10/7 εκάστου Ακαδ. Έτους.			
2	Καθαριότητα των Φοιτητικών Εστιών στη .. για επτά ημέρες την εβδομάδα για το χρονικό διάστημα από 1/9- 10/7 εκάστου Ακαδ. Έτους εκτός των διακοπών Χριστουγέννων και Πάσχα.			
3	Καθαριότητα ΓΙΑ ΔΥΟ (2) ΦΟΡΕΣ ΑΝΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑ (ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΕΒΔΟΜΑΔΩΝ, ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΟΥ ΤΟ ΤΕΙ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ ΚΛΕΙΣΤΟ) μόνο των γραφείων και των χώρων W.C. του Εκπαιδευτικού και Διοικητικού Προσωπικού και των κοινόχρηστων και των αύλειων χώρων σε όλο το ΤΕΙ σε ... και ενός κτιρίου των Φοιτητικών Εστιών στη..., για το χρονικό διάστημα από 11/7-31/8 εκάστου Έτους.			

Ο υπο(φάκελος) της οικονομικής προσφοράς θα πρέπει να περιλαμβάνει:

Το συνολικό τίμημα σε Ευρώ ολογράφως και αριθμητικά χωρίς ΦΠΑ.

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

Το ποσοστό του ΦΠΑ επί τοις %.

Στην προσφερόμενη τιμή συμπεριλαμβάνονται τα πάσης φύσεως έξοδα του αναδόχου για την παροχή των υπηρεσιών και δεν αναγνωρίζεται κανένα άλλο κόστος το οποίο μπορεί να επιβαρύνει το έργο.[...].».

28. Επειδή κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) της διακήρυξης, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

29. Επειδή σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας, που διέπει το σύνολο της διοικητικής δράσης, κάθε διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού πρέπει να ερμηνεύεται ως επιβάλλουσα την τήρηση των κείμενων διατάξεων, της εργατικής νομοθεσίας περί της κατώτερης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισης. Αντίθετη εκδοχή, δημιουργεί ζητήματα ως προς την εφαρμογή διατάξεων αναγκαστικού δικαίου και της προστασίας των εργαζομένων αλλά και συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού και προσκρούει, για το λόγο αυτό και στις αρχές της ισότητας των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας (βλ. σχετικά ΕΑ ΣΤΕ 134/2011, 1100/2010, 873/2010, 628/2010, 58/2009, 1344/2008, 840/2008, 791/2008, 1172/2008, 1090/2006, 4058/2001, 805/2001), αφού οδηγεί σε μειονεκτική θέση τους καλόπιστους διαγωνιζόμενους, οι οποίοι διαμορφώνουν την προσφορά τους σεβόμενοι τις απαιτήσεις του νόμου και της διακήρυξης, ως προς ό,τι αφορά τους όρους αμοιβής και ασφάλισης του απασχολούμενου προσωπικού. Η υποβολή δε ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς, δύναται να πλήξει και το δημόσιο συμφέρον, στο μέτρο που ο ανάδοχος που έχει υποβάλει ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά και έχει επιτύχει την υπέρ αυτού κατακύρωση του αποτελέσματος του διαγωνισμού, ενδέχεται, κατά λογική

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

ακολουθία, να επιχειρήσει κατά την εκτέλεση των υπηρεσιών να καλύψει τη ζημία που υφίσταται λόγω του ασυνήθιστα χαμηλού τιμήματος που λαμβάνει, με μείωση της ποιότητας ή και της ποσότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (βλ. πράξη 240/2007 VI Τμ. Ε.Σ.).

30. Επειδή, σύμφωνα με την αρχή της τυπικότητας που διέπει την διαδικασία της αναθέσεως δημοσίων συμβάσεων (βλ. ΣΤΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, 111/2006, 597/2007 κ. ά.) δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό.

31. Επειδή η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C 278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 25 και απόφαση SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C 278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 27).

32. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, περαιτέρω, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, καταρχήν να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο γνωρίζοντας εκ των προτέρων το ακριβές περιεχόμενο των κριτηρίων του διαγωνισμού στα οποία καλόπιστα θα στηρίξουν την απόφασή τους εάν θα λάβουν ή όχι μέρος στη διαδικασία σύναψης της οικείας σύμβασης (βλ. την απόφαση του ΔΕΕ της 14ης Σεπτεμβρίου 2017, Casertana Costruzioni, C-223/16, σκέψη 34, της 14ης Ιουλίου 2016, TNS Dimarso NV κατά Vlaams Gewest, υποθ. C-6/15, σκέψεις 22 επ., την απόφαση του ΔΕΕ της 10ης Μαΐου 2012, Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Βασιλείου των Κάτω Χωρών, υποθ. C-368/10, σκέψεις 55 επ., 62 επ. και

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

88). Περαιτέρω, δε, οι όροι της διακήρυξης πρέπει να καταρτίζονται με βάση τα ως άνω ώστε να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, C 496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, eVigilo, C 538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, Επιτροπή κατά Δανίας, C 243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, Επιτροπή κατά Βελγίου, C 87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, SIAC Construction, C 19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, Μηχανική, C 213/07, EU:C:2008:731, σκέψη 45, της 24ης Μαΐου 2016, MT Højgaard και Züblin, C 396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37, της 25ης Απριλίου 1996, Επιτροπή κατά Βελγίου, C 87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, Universale-Bau, C 470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, της 12ης Μαρτίου 2015, eVigilo, C 538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

33. Επειδή, μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31), ή να αντικατασταθεί με νέα (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36) οπότε οιαδήποτε ερώτηση προς διευκρίνιση μπορεί μόνο να έχει ως αποτέλεσμα την άρση ασάφειας και όχι την τροποποίηση της εν θέματι προσφοράς (βλ. σχετικές αποφάσεις της 11ης Μαΐου 2017, Archus and Gama, C-131/2016, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36). Συγκεκριμένα, αν γινόταν δεκτό ότι η αναθέτουσα αρχή έχει την εξουσία να ζητεί διευκρινίσεις από συγκεκριμένο υποψήφιο την προσφορά του οποίου κρίνει ανακριβή ή μη σύμφωνη με τις τεχνικές προδιαγραφές της συγγραφής υποχρεώσεων, η εν λόγω αρχή θα κινδύνευε να θεωρηθεί ύποπτη, σε περίπτωση που τελικώς επέλεγε την επίμαχη προσφορά, ότι διεξήγαγε μυστικές διαπραγματεύσεις με τον οικείο υποψήφιο, εις βάρος των λοιπών υποψηφίων και κατά παράβαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης (απόφαση της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 37). Εντούτοις, το Δικαστήριο έχει κρίνει επίσης ότι η αρχή της ίσης μεταχείρισης δεν απαγορεύει τη διόρθωση ή κατά περίπτωση συμπλήρωση της προσφοράς, μεταξύ άλλων, επειδή απαιτείται προφανώς η απλή διευκρίνισή της ή η διόρθωση πρόδηλων εκ παραδρομής σφαλμάτων, υπό τον όρο ωστόσο ότι θα τηρηθούν ορισμένες προϋποθέσεις [βλ., συναφώς, στο πλαίσιο διαδικασιών προκήρυξης κλειστού διαγωνισμού εμπιπτουσών στην οδηγία 2004/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (ΕΕ 2004, L 134, σ. 114), αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψεις 35 έως 45, όσον αφορά το στάδιο αξιολόγησης των προσφορών, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψεις 30 έως 39, όσον αφορά το στάδιο προεπιλογής των προσφερόντων]. Επιπλέον, η αίτηση διευκρίνισης δεν δύναται να καταλήξει στο να υποβάλει, στην πραγματικότητα, ο συγκεκριμένος προσφέρων νέα προσφορά (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36).

35. Επειδή η προσέγγιση της προβληματικής της δυνατότητας διόρθωσης, συμπλήρωσης, διευκρίνισης, κλπ. των προσφορών διέπεται από μια περιπτωσιολογική νομολογία του ΔΕΕ, η οποία χαρακτηρίζεται από την προσπάθεια του τελευταίου να ισορροπήσει ανάμεσα στην τήρηση των θεμελιωδών αρχών της ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας, από τη μια μεριά,

και της σκοπιμότητας να δοθεί στις αναθέτουσες αρχές η δυνατότητα να πετύχουν, τη βέλτιστη λύση για την ικανοποίηση των δημοσίων αναγκών σε αγαθά και υπηρεσίες, από την άλλη (Δημήτριος Γ. Ράικος, Ευαγγελία Γ. Βλάχου, Ευανθία Κ. Σαββίδη, *Δημόσιες Συμβάσεις Ν. 4412/2016 Ερμηνεία κατ' άρθρο. Σχετικές διατάξεις – Νομολογία*, σελ. 953, Ε. Βλάχου).

36. Επειδή, ο διαχωρισμός μεταξύ ουσιώδους και επουσιώδους έλλειψης ως και μεταξύ τυπικού και ουσιώδους σφάλματος θα πρέπει να ερμηνεύεται μέσω του πρίσματος του άρ. 102 παρ. 3 και του άρ. 18 Ν. 4412/2016 και των αρχών που αυτά καθιερώνουν, το πρώτο στην ειδική περίπτωση της συμπλήρωσης και το δεύτερο γενικά επί των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και αμφοτέρω με τη σειρά τους πρέπει να ερμηνεύονται στο πλαίσιο του αποτελεσματικού ανταγωνισμού. Το κριτήριο δε του παραπάνω διαχωρισμού, συνίσταται στο ότι η επιτρεπτή συμπλήρωση δεν πρέπει να είναι τέτοιας έκτασης ώστε να επιτρέπει τις εναλλακτικές προσφορές, να προσδίδει πλεονέκτημα στον υπέρ ου οικονομικό φορέα έναντι των ανταγωνιστών του εισάγοντας ευμενή υπέρ αυτού διάκριση, να μην επιτρέπει τη μεταβολή προσφορών, να μην του παρέχει εμμέσως ευκαιρία πλήρωσης αποδεικτικής ή ουσιαστικής προϋπόθεσης η κατοχή της οποίας κατά τον χρόνο υποβολής προσφοράς δεν είναι αντικειμενικώς τεκμαιρόμενη ως βεβαία ή να του παρέχει δυνατότητα για την το πρώτον επίκληση προσόντων, δυνατοτήτων, ικανοτήτων και νομικών και πραγματικών δεδομένων, τα οποία ανεξαρτήτως αν υφίσταντο ή όχι κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς του, αυτός δεν τα επικαλέστηκε καίτοι η διακήρυξη τα απαιτούσε ή για την το πρώτον τήρηση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας που αυτός δεν τήρησε. Αντίστροφα, είναι παραδεκτή η συμπλήρωση και η διόρθωση, όταν από το ίδιο το περιεχόμενο και αντικείμενο του σφάλματος προκύπτει ότι αυτό είναι ιδιαίτερα έλασσον σε σχέση με το αποδεικτικό αντικείμενο της διακήρυξης, σύνθητες και ιδιαίτερα ευχερές να λάβει χώρα κατά τη σύνταξη της προσφοράς και κατά τα διδάγματα της κοινής λογικής και πείρας, ενώ το σφάλμα πρέπει να είναι τέτοιου είδους, ώστε η αναγωγή του σε απλή, εύλογη και συνήθη, άρα και συγγνωστή, παραδρομή θα πρέπει να είναι αντικειμενικά προφανής στην κρίση κάθε ευλόγως σκεπτόμενου τρίτου

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

και δη των οργάνων αξιολόγησης, τα οποία ακριβώς για αυτόν τον λόγο έχουν την ευχέρεια κατά την ακριβώς παραπάνω κρίση τους και συνεπεία αυτής να καλέσουν κατ' άρ. 102 παρ. 1 τον οικονομικό φορέα για διευκρινίσεις. Περαιτέρω, κρίσιμο κριτήριο για την κρίση περί του συγγνωστού, άρα και συμπληρώσιμου/διορθώσιμου ενός σφάλματος/έλλειψης, αποτελεί η τυχόν ασάφεια και ελλειπτικότητα των οικείων όρων της διακήρυξης (βλ και απόφαση με αρ. 253/2017 ΑΕΠΠ).

37. Επειδή, εξάλλου, η προβλεπόμενη με την παράγραφο 5 της διάταξης του άρθρου 102 υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να παρέχει τη δυνατότητα διευκρινίσεων όταν επίκειται λόγος αποκλεισμού του διαγωνιζομένου, τελεί υπό την προϋπόθεση ότι η δυνατότητα διευκρίνισης παρέχεται και σε αυτή την περίπτωση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 1 έως 4 της διάταξης του άρθρου 102, ήτοι υπό την προϋπόθεση ότι η διευκρίνιση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση..

38. Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 367 του ν. 4412/2016 (και τις αντίστοιχες διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 18 του π.δ. 39/2017), προκύπτει ότι σε περίπτωση αποδοχής της προδικαστικής προσφυγής, η ΑΕΠΠ ακυρώνει την προσβαλλόμενη πράξη της αναθέτουσας αρχής ή την επίδικη παράλειψή της και αναπέμπει την υπόθεση στην αναθέτουσα αρχή, προκειμένου η τελευταία να προβεί στην οφειλόμενη ενέργεια, συμμορφούμενη προς την απόφαση της ΑΕΠΠ, η οποία δεν έχει εξουσία ούτε να τροποποιήσει την προσβαλλόμενη πράξη ούτε να προβεί η ίδια στην οφειλόμενη ενέργεια, καθ' υποκατάσταση της αναθέτουσας αρχής (ΣτΕ ΕΑ 54/2018 σκ. 8).

39. Επειδή στην περίπτωση που γίνεται δεκτή προσφυγή με απόφαση της ΑΕΠΠ και δεν ασκηθεί εμπρόθεσμα αίτηση αναστολής κατά αυτής από τον έχοντα έννομο συμφέρον ή και την ίδια την αναθέτουσα αρχή, τότε η τελευταία οφείλει, καταρχήν, να συμμορφωθεί προς την απόφαση της ΑΕΠΠ, η οποία, άλλωστε, δεσμεύει και την ίδια την ΑΕΠΠ, με εξαίρεση την περίπτωση που μεσολαβήσει μεταβολή του κρίσιμου νομοθετικού

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

καθεστώτος, στο οποίο βασίσθηκε η απόφαση της ΑΕΠΠ, κατά τρόπο ώστε, υπό το νέο εφαρμοστέο καθεστώς, να είναι παράνομη η έκδοση πράξης ή η συντέλεση της οφειλόμενης ενέργειας, σύμφωνα με τα κριθέντα από την ΑΕΠΠ (βλ. ΕΑ ΣτΕ 54/2018).

40. Επειδή περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή, συμμορφούμενη προς το περιεχόμενο της ακυρωτικής αποφάσεως της ΑΕΠΠ, υποχρεούται να θεωρήσει ανίσχυρη και μη υφιστάμενη νομικώς την ακυρωθείσα εκτελεστή πράξη της, αλλά και να προβεί με θετικές ενέργειες στην αναμόρφωση της νομικής καταστάσεως που προέκυψε αμέσως ή εμμέσως από την ακυρωθείσα πράξη. Προς το σκοπό αυτόν οφείλει να ανακαλέσει ή τροποποιήσει τις πράξεις που στηρίζονται στην ακυρωθείσα και να επαναλάβει τις πράξεις που, κατά το νόμο, υποχρεούται να εκδώσει, χωρίς τη νομική πλημμέλεια που διαπιστώθηκε με την ακυρωτική απόφαση, ώστε να διαμορφωθεί νομική κατάσταση σύμφωνη προς τη διακήρυξη και το νόμο, κατά την έννοια της ακυρωτικής αποφάσεως. Το ειδικότερο περιεχόμενο και η έκταση των υποχρεώσεων συμμορφώσεως της αναθέτουσας αρχής προσδιορίζονται από το αντικείμενο της απαγγελλόμενης ακυρώσεως, ήτοι από την φύση και το είδος της ακυρούμενης πράξεως, ή τα νόμιμα στοιχεία που συγκροτούν την παράλειψη, καθώς και από την κρίση ή τις κρίσεις επί των ζητημάτων που εξέτασε και για τα οποία αποφάνθηκε στο αιτιολογικό της αποφάσεώς της (βλ. κατ' αναλογία ΣτΕ 791/2011, 677/2010 Ολ., 1512/2009, 1986/2000, 2854/1985 Ολ. ΔΕφΑθ 3228/2015).

41. Επειδή, η αιτιολογία είναι, γενικά, η αναφορά των κανόνων δικαίου που ρυθμίζουν την έκδοση της διοικητικής πράξης και της ερμηνείας τους, της διαπίστωσης ότι συντρέχουν οι πραγματικές και νομικές καταστάσεις ενόψει των οποίων επιβάλλεται ή επιτρέπεται η έκδοση της πράξης κατ' εφαρμογή των κανόνων αυτών, τη διαπίστωση της συνδρομής και την εκτίμηση των σχετικών πραγματικών περιστατικών, καθώς και των σκέψεων του διοικητικού οργάνου που οδήγησαν στην έκδοση ή την άρνηση της έκδοσης της διοικητικής πράξης. Σύμφωνα δε με το άρθρο 17 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, το οποίο συμπυκνώνει στη διατύπωσή του την προϋπάρχουσα, μακρά νομολογιακή παράδοση σχετικά με το ζήτημα, η

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής, ειδική και επαρκής και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου. Η αιτιολογία είναι σαφής όταν καταγράφονται με διαυγή τρόπο οι σκέψεις του διοικητικού οργάνου, με τη χρήση των κατάλληλων διατυπώσεων επί τη βάση των κανόνων της νεοελληνικής γλώσσας σε επίπεδο γραμματικής και συντακτικού (λεκτική λειτουργία). Στη διοικητική πράξη πρέπει να γίνεται μνεία συγκεκριμένων στοιχείων που στηρίζουν το συμπέρασμά της (ορισμένος χαρακτήρα της αιτιολογίας, ΣΤΕ 3692/2001, 4223/2000). Δεν πρέπει να περιορίζεται στην επανάληψη στερεότυπων εκφράσεων που προέρχονται από τον νόμο που διέπει την υπόθεση (ΣΤΕ 2584/2001) ούτε να στηρίζεται σε αντιφατικά στοιχεία (ΣΤΕ 941/1989, Ολ 3158/1976). Η αιτιολογία είναι ειδική όταν δεν είναι γενική και αόριστη, όταν, δηλαδή, όλα τα στοιχεία της αναφέρονται στη συγκεκριμένη περίπτωση που ρυθμίζεται με την πράξη. Πρόσθετα ποιοτικά χαρακτηριστικά της ειδικότητας σε σχέση με τη σαφήνεια εντοπίζονται όταν ανακύπτει η ανάγκη να διατυπώσει το διοικητικό όργανο πρόσθετες σκέψεις. Επομένως, στοιχεία της αιτιολογίας αποτελούν το νόμιμο έρεισμα της πράξης, δηλαδή, η αναφορά των απρόσωπων κανόνων δικαίου που προβλέπουν την έκδοσή της, η τυχόν ερμηνεία τους, οι νόμιμες προϋποθέσεις που έχουν διαπιστωθεί, η ουσιαστική εκτίμηση των πραγματικών καταστάσεων, ο τυχόν απαιτούμενος νομικός χαρακτηρισμός τους καθώς και τα κριτήρια και οι σκέψεις του διοικητικού οργάνου σχετικά με την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας. Μόνο στην περίπτωση διαπίστωσης έλλειψης των ως άνω στοιχείων, η προσβαλλόμενη απόφαση θα ήταν αναιτιολόγητη ή δεν θα είχε νόμιμη αιτιολογία (βλ. Ε. Σπηλιωτόπουλο, *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου*, Τόμ. 2, 13η έκδ., αριθμ. 516-518).

42. Επειδή ειδικότερα και ως εκτέθηκε αναλυτικά στη σκέψη 14 της παρούσας, με την υπ' αριθμ. 1176/2018 απόφαση της ΑΕΠΠ, έγινε δεκτή προσφυγή του παρεμβαίνοντος η οποία στρεφόταν κατά της υπ' αριθμ. 26/2018 απόφασης της αναθέτουσας αρχής και κρίθηκε ότι έσφαλε η αναθέτουσα αρχή ως προς την αποδοχή της προσφοράς της εταιρείας ... που είχε ανακηρυχθεί προσωρινός ανάδοχος. Ομοίως, ως προς την οικονομική προσφορά του προσφεύγοντος, στην εν λόγω απόφαση της

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

ΑΕΠΠ αναφέρεται ότι, βάσει των όρων της διακήρυξης και του νόμου, η προσφορά παρουσιάζει ασάφεια και ως εκ τούτου η αναθέτουσα αρχή προτού αποδεχτεί την προσφορά του να τον καλέσει σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 102 του Ν.4412/2016 προς παροχή διευκρινίσεων.

43. Επειδή με την προσβαλλόμενη απόφαση η οποία εκδόθηκε σε συμμόρφωση με την υπ' αριθμ. 1176/2018 απόφαση της ΑΕΠΠ, ανακηρύχθηκε προσωρινός μειοδότης ο παρεμβαίνων, ενώ δεν γίνεται καμία αναφορά στην προσβαλλόμενη περί της αποδοχής ή μη της οικονομικής προσφοράς του προσφεύγοντος, ούτε περί κλήσης του προς παροχή διευκρινίσεων. Η δε αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της αναφέρει γενικώς ότι συμμορφώθηκε στην ακυρωτικές αποφάσεις της ΑΕΠΠ. Επομένως, δεδομένου ότι με την προγενέστερη ακυρωθείσα υπ' αριθμ. 26/2018 απόφαση της αναθέτουσας αρχής ο προσφεύγων είχε καταταγεί δεύτερος σε σειρά μειοδοσίας και ο παρεμβαίνων τρίτος, συνάγεται ότι με την προσβαλλόμενη απόφαση η αναθέτουσα αρχή απέρριψε την οικονομική προσφορά του προσφεύγοντος, δίχως να έχει κληθεί αυτός προηγουμένως προς παροχή διευκρινίσεων, ως όφειλε να πράξει κατά το σκεπτικό της απόφαση της ΑΕΠΠ, η οποία, λόγω της διαπιστωθείσας ασάφειας της οικονομικής προσφοράς του προσφεύγοντος και της μη κλήσης του για την παροχή διευκρινίσεων δεν έκρινε τη νομιμότητα ή μη της αποδοχής της προσφοράς του προκειμένου να αποφανθεί προηγουμένως επί του εν λόγω ζητήματος η αναθέτουσα αρχή. Ως εκ τούτου, βασίμως ισχυρίζεται ο προσφεύγων ότι η αναθέτουσα αρχή δεν συμμορφώθηκε με το περιεχόμενο της υπ' αριθμ. 1176/2018 απόφασης της ΑΕΠΠ και ο πρώτος λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.

44. Επειδή, ο προσφεύγων με το δεύτερο λόγο της προσφυγής του ισχυρίζεται ότι η απόρριψη της προσφοράς χωρίς να έχει προηγουμένως κληθεί προς παροχή διευκρινίσεων του παραβιάζει τις διατάξεις του άρθρου 102 παρ. 5 του ν. 4412/2016. Όπως όμως ρητώς αναφέρεται στην υπ' αριθμ. 1176/2018 απόφαση της ΑΕΠΠ, η αναθέτουσα αρχή όφειλε να καλέσει τον προσφεύγοντα προς παροχή διευκρινίσεων σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 102 του ν.4412/2016. Συνεπώς, η διατυπωθείσα στην εν λόγω

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

απόφαση κρίση της ΑΕΠΠ περί κλήσης του προσφεύγοντος προς παροχή διευκρινίσεων στηρίζεται στο κανονιστικό περιεχόμενο της εν λόγω διάταξης. Κατά συνέπεια και σύμφωνα και με τα εκτεθέντα υπό σκέψη 39, ο ισχυρισμός αυτός προβάλλεται απαραδέκτως με την προσφυγή, καθώς η ΑΕΠΠ, όπως και η αναθέτουσα αρχή, δεσμεύεται από τα ήδη κριθέντα και στερείται αρμοδιότητας να επανέλθει επί του νομικού ζητήματος που κρίθηκε με αυτήν. Ομοίως, ο ισχυρισμός του παρεμβαίνοντος ότι η κλήση του προσφεύγοντος προς παροχή διευκρινίσεων θα επιφέρει αλλοίωση του περιεχομένου της προσφοράς του θα πρέπει να απορριφθεί ως απαραδέκτως προβαλλόμενος.

45. Επειδή, ως προς τις αναλυτικές διευκρινίσεις που παραθέτει ο προσφεύγων, τις οποίες όπως αναφέρει θα είχε παράσχει στην αναθέτουσα αρχή αν είχε κληθεί σχετικώς, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τα εκτεθέντα ανωτέρω υπό σκέψη 33, η ΑΕΠΠ δεν δύναται να υποκαταστήσει την αναθέτουσα αρχή και να ασκήσει η ίδια το πρώτον την αρμοδιότητα αυτής περί αξιολόγησής τους. Επομένως, θα πρέπει να απορριφθούν ως απαραδέκτως προσβαλλόμενοι αφενός μεν οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος σχετιζόμενοι με την ορθότητα του περιεχομένου της οικονομικής του προσφοράς, αφετέρου δε οι ισχυρισμοί του παρεμβαίνοντος προς αντίκρουση της ανάλυσης της προσφοράς του προσφεύγοντος.

46. Επειδή, ο προσφεύγων με τον τρίτο λόγο της προσφυγής του ισχυρίζεται ότι η αναθέτουσα αρχή απέρριψε την προσφορά του άνευ οιαδήποτε αιτιολογίας. Πράγματι από το περιεχόμενο της προσβαλλόμενης απόφασης προκύπτει ότι δεν περιέχει οιαδήποτε μνεία ως προς την προσφορά του προσφεύγοντος. Περαιτέρω, στις απόψεις της η αναθέτουσα αρχή προβάλλει ότι η προσωρινή κατακύρωση του διαγωνισμού στον παρεμβαίνοντα έγινε σε συμμόρφωση στον αξιολογικό πίνακα που προέκυψε από τις ακυρωτικές αποφάσεις της ΑΕΠΠ. Όπως όμως έχει ήδη ανωτέρω εκτεθεί, με τις υπ' αριθμ. 1176/2018 και 1177/2018 αποφάσεις της ΑΕΠΠ κρίθηκε ως μη νόμιμη η αποδοχή της προσφοράς της εταιρείας της εταιρείας ..., ως προς δε την προσφορά του προσφεύγοντος η ΑΕΠΠ δεν έκρινε τη νομιμότητα ή μη της αποδοχής της προσφοράς του προκειμένου να

Αριθμός απόφασης: 312 /2019

αποφανθεί προηγουμένως επί του εν λόγω ζητήματος η αναθέτουσα αρχή αφού κληθεί ο προσφεύγων προς παροχή διευκρινίσεων. Επομένως, ουδόλως συνάγεται εκ των ακυρωτικών αποφάσεων της ΑΕΠΠ ότι η αναθέτουσα αρχή όφειλε να απορρίψει την προσφορά του προσφεύγοντος. Ως εκ τούτου, η απόρριψη της προσφοράς του προσφεύγοντος ερειδόμενη στις αποφάσεις της ΑΕΠΠ στερείται νόμιμης αιτιολογίας και ο σχετικός λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός

47. Επειδή γίνεται δεκτή εν όλω η εισήγηση.

48. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή.

49. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη το παράβολο που κατέθεσε ο προσφεύγων πρέπει να επιστραφεί (άρθρο 363 του ν.4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την Προδικαστική Προσφυγή.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Ακυρώνει την υπ' αριθμ. 37/18.01.2019 απόφαση της Συγκλήτου με την οποίο εγκρίνεται το υπ' αριθμ. 3/17.01.2018 Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό της παρούσας

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 4 Μαρτίου 2019 και εκδόθηκε στις 22 Μαρτίου στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ Χ. ΚΑΝΑΒΑ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΡΗΣ

